

Miljöingenjör
Johan Pettersson
Johan.pettersson@trelleborg.se
0410-73 32 47

Samhällsbyggnadsnämnden

Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets Remiss av SOU 2024:98 - En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att:

- skicka förvaltningens bedömning som sitt yttrande i ärendet.

Sammanfattning

Den statliga miljötillståndsutredningen har tagit fram ett betänkande ”En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, SOU 2024:98”.

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat utredningen till bland annat Trelleborgs kommun för yttrande.

Bakgrunden till utredningen är att regeringen anser att dagens regelverk behöver reformeras, vad gäller tillståndsprövningar inom miljöprövningar, för att prövningarna skall bli mer effektiva och förutsägbara.

I utredningen föreslås det att en ny nationell myndighet med arbetsnamnet ”Miljöprövningsmyndigheten” bildas. Den nya myndigheten ska ansvara för hela miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen.

Utredningen föreslår även ändringar av vilka verksamheter som ska vara tillståndspliktiga respektive anmälningspliktiga samt föreslår två nya nivåer i form av granskningsplikt och registreringsplikt.

Förvaltningen stödjer förslaget och principen att reformera miljöprövningen i den riktning som föreslås. Det finns dock en hel del risker som behöver värderas och beaktas.

Ärendet

Den statliga miljötillståndsutredningen har tagit fram ett betänkande ”En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess, SOU 2024:98”.

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat utredningen till bland annat Trelleborgs kommun för yttrande. Miljöavdelningen har gått igenom utredningen.

Förslaget i korthet

Bakgrunden till utredningen är att regeringen anser att dagens regelverk behöver reformeras, vad gäller tillståndsprövningar inom miljöprövningar, för att prövningarna skall bli mer effektiva och förutsägbara.

En ny prövningsorganisation inom miljöområdet

En ny nationell myndighet med arbetsnamnet ”Miljöprövningsmyndigheten” bildas. Den nya myndigheten ska ansvara för hela miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen.

Länsstyrelsens, miljöprövningsdelegationens och mark- och miljödomstolens ansvar inom samråds- och tillståndsprövningsprocesser flyttas till den nya myndigheten.

Med detta kommer verksamheter och företag ha kontakt med en och samma myndighet genom hela tillståndsprövningsprocessen.

Länsstyrelsen framtida roll kommer att vara en tillsynsmyndighet. Mark- och miljödomstolens roll kommer endast vara som en instans i överklagade ärenden.

Ny samlad reglering om miljöprövning i ett nytt kapitel

Ett nytt kapitel inom miljöbalken införs, där alla regler om processer för prövningar och tillstånd för både för dagens ”miljöfarlig verksamhet” och ”vattenverksamhet”, samlas.

Idag är regleringen fördelad mellan en rad olika kapitel och i olika förordningar.

Två prövningsspår för tillstånd

Tillståndsprövningsprocessen förändras så att den motsvarar EU-rättens krav. Det innebär att två prövningsspår införs: ett enklare och snabbare spår för granskningspliktiga verksamheter och ett tillståndsspår för sådana verksamheter och åtgärder som alltid ska miljöbedömmas.

Vilka verksamheter och åtgärder som är tillstånds- respektive granskningspliktiga regleras i en förordning. Med granskningspliktiga verksamheter avser man verksamheter som inte har betydande miljöpåverkan, dessa ska bedömas i det snabbare spåret.

Generella tidsfrister för olika myndighetsmoment införs, vilket kan jämföras med dagens bygglovshantering. Snabbspåret med granskningspliktiga verksamheter föreslås få ett krav på myndighetshantering på max 3 månader. Och de tillståndspliktiga verksamheterna ska vara myndighetsklara inom 6-10 månader.

Det skall förtydligas vad ett tillstånd skall innehålla och processen för ändring och omprövning av tillstånd ska förenklas och förtydligas. Detta för att göra besluten och fortsättningarna för företagen mera jämlika och förutsägbara.

Uppdelningen av de idag tillståndspliktiga verksamheterna till tillståndspliktiga och granskningspliktiga bedöms av utredningen leda till att antalet tillståndspliktiga verksamheter minskar med 60 procent. Dessa skall i stället kunna hanteras i snabbspåret.

Högst ett samråd i processen

Endast ett offentligt samråd är obligatoriskt i miljöbedömningsprocessen. Idag kan det ofta krävas flera samråd innan ett miljöbeslut.

Dagens anmälningsspliktiga verksamheter (C-verksamheter)

Verksamheter med en mindre påverkan på miljö som idag endast är anmälningsspliktiga skall indelas i anmälningsspliktiga och registreringspliktiga. Dessa motsvarar verksamheter som idag är klassade som C.

Registreringsplikt skall innebära en lättare typ av anmälan som man kan göra när vissa generella krav och föreskrifter är uppfyllda.

Tillsynsansvaret för dessa kommer att ligga kvar som idag på kommunen.

Tidsplan

Ett omfattande juridiskt arbete kvarstår för att förslaget skall kunna omsättas till lag, i det fall regeringen går på utredningens linje. Först den 1 januari 2028 kan det förväntas att ett nytt regelverk kan komma att träda i kraft.

Förvaltningens Bedömning

Allmänt

Målsättningarna med de framlagda förändringarna är att åstadkomma en enklare och mer effektiv miljöprövning som både ska gå snabbare och vara mindre kostsam för företagen, samtidigt som miljöskyddet inte ska minska.

Förvaltningen stödjer förslaget och principen att reformera miljöprövningen i den riktning som föreslås. Det finns dock en hel del risker som behöver värderas och beaktas.

Redan idag sker majoriteten av miljöprövningarna inom en rimlig tid, vilket också påtalas i SOU:n. Syftet med förändringarna är således att ”kapa topparna” med att vissa ärenden drar ut på tiden.

Tidsfrister för handläggning

Situationen för miljöeffekter och påverkan på klimat har visat sig alltmer komplex och komplicerat. Det kan finnas risker att kvaliteten och precisionen i besluten försämras med att förenkla prövningsprocesserna med målsättningen att det skall gå snabbare

Tidsfrister för myndigheternas hantering kan innebära risker för att precisionen i besluten blir sämre underbyggda och därmed sämre.

Att centralisera prövningen är också en riskfaktor för att lokala aspekter och hänsynstaganden riskerar att komma i skymundan.

Minskad samråd

Minska insyn i ärendeprocesser riskerar att minska allmänhetens acceptans för miljöprövningen.

Samråden har som uppgift att ge allmänhetens och omkringboendes möjlighet att förstå och acceptera nya miljöfarliga (miljöpåverkande) verksamheter.

En mindre möjlighet till inspel riskerar att öka överklagandena mot myndigheternas beslut och kan försena och öka kostnaderna senare i tillståndsprövningsprocessens genom överklagande.

Efterföljande processer

Efterföljande tillsynsarbete kan också komma att bli mer omfattande än vad det är idag då kontroller kan bli mer omfattande och kan kräva att man granskar punkter som i sig är allmänna /generella villkor men som i sig inte har någon relevans för verksamheten. Beslut och tillståndsföreskrifter med brister kan också komma kräva mer omfattande tillsynsarbete och kan öppna upp för mer omfattande juridiska processer i efterhand.

Bilagor

1. Länk till betänkandet på Regeringskansliets hemsida

[En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess - Regeringen.se](#)

Sofia Nordvall
Avdelningschef, miljö

Johan Pettersson
Miljöingenjör

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet, Miljöprovningseenheten 103 33
Stockholm

Kommunstyrelsen, Trelleborgs kommun

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.